

Całka podwójna

Zadania

1. Oblicz całki iterowane:

$$a) \int_0^4 dx \int_{-2}^3 xy dy;$$

$$b) \int_{-2}^1 dy \int_1^5 (x+y) dx;$$

$$c) \int_{-2}^4 \left(\int_0^2 \frac{y^2}{x^2+y^2} dx \right) dy;$$

$$d) \int_0^{2\pi} \left(\int_0^a r^2 \sin^2 \omega dr \right) d\omega, \quad a > 0.$$

2. Oblicz całki podwójne po wskazanych prostokątach P :

$$a) \iint_P (x^3 - 2xy + 4) dx dy, \text{ gdzie } P = [1; 2] \times [-1; 4];$$

$$b) \iint_P x \sin(xy) dx dy, \text{ gdzie } P = [0; 1] \times [\pi; 2\pi];$$

$$c) \iint_P \frac{xy dx dy}{\sqrt{x^2+y^2+1}}, \text{ gdzie } P = [0; 1] \times [0; 1];$$

$$d) \iint_P (x \ln x + 2xy) dx dy, \text{ gdzie } P = [1; 2] \times [0; 1];$$

$$e) \iint_P (12x^2y^3 + \frac{1}{xy}) dx dy, \text{ gdzie } P = [1; 2] \times [1; 2].$$

3. Podane całki podwójne zamień na sumy iloczynów całek pojedynczych:

$$a) \iint_P \cos(x-y) dx dy, \text{ gdzie } P = [0, \frac{\pi}{4}] \times [0, \frac{\pi}{3}];$$

$$b) \iint_P xy \ln \frac{x}{y} dx dy, \text{ gdzie } P = [1, e] \times [1, 2].$$

4. Oblicz całki podwójne:

$$a) \int_1^3 dx \int_1^{\sqrt{x}} \frac{y}{x} dy;$$

$$b) \int_0^{2\pi} \left(\int_0^{2+\sin y} \frac{x}{2} dx \right) dy;$$

$$c) \int_0^1 \left(\int_x^{\sqrt{x}} (x+y) dy \right) dx;$$

$$d) \int_0^1 dy \int_{y^2}^{\sqrt{y}} \frac{x}{y} dx.$$

5. Zamień kolejność całkowania:

$$a) \int_0^2 dx \int_x^{2x} f(x,y) dy;$$

$$b) \int_{-2}^1 \left(\int_{y^2}^4 f(x,y) dx \right) dy;$$

$$c) \int_{-6}^2 dx \int_{\frac{x^2}{4}-1}^{2-x} f(x,y) dy;$$

$$d) \int_{-1}^1 \left(\int_{-\sqrt{1-x^2}}^{1-x^2} f(x,y) dy \right) dx;$$

$$e) \int_1^e \left(\int_0^{\ln y} f(x,y) dx \right) dy;$$

$$f) \int_0^{\pi} dx \int_{\sin x}^2 f(x,y) dy;$$

$$g) \int_{-1}^1 \left(\int_{-\sqrt{4-x^2}}^{|x|} f(x,y) dy \right) dx;$$

$$h) \int_0^2 \left(\int_{\sqrt{2x-x^2}}^{\sqrt{2x}} f(x,y) dy \right) dx.$$

6. Niech $f(x,y)$ będzie ciągła. Wykaż wzór Dirichleta dla dowolnego $a > 0$:

$$\int_0^a dx \int_0^x f(x,y) dy = \int_0^a dy \int_y^a f(x,y) dx.$$

7. Zamień całkę podwójną $\iint_D f(x, y) dx dy$ na całki iterowane, jeśli D jest obszarem ograniczonym poprzez:
- a) $x^2 + y = 2$, $y^3 = x^2$; b) $x = y^2$, $x = \frac{1}{2}y^2 + 1$;
c) $x^2 + 6x + y^2 - 4y - 12 = 0$.
8. Oblicz całki podwójne po wskazanych obszarach D :
- a) $\iint_D (x^2y + 4xy + y^2x) dx dy$, gdzie D to obszar ograniczony przez $y = 2x$, $y = x^2 - 2x$;
b) $\iint_D (x^2 + y) dx dy$, gdzie D to trójkąt o wierzchołkach $A = (-1, 2)$, $B = (2, -1)$, $C = (5, 5)$;
c) $\iint_D (2x + 3y) dx dy$, gdzie D to obszar ograniczony przez $y = 1 - |x|$, $y = -1$;
d) $\iint_D 2y dx dy$, gdzie D to obszar ograniczony przez $y = \sqrt{x}$, $y = 0$, $x + y = 2$;
e) $\iint_D xy dx dy$, gdzie D to ćwiartka elipsy $\frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{9} \leq 1$ dla $x \geq 0$, $y \geq 0$;
f) $\iint_D |\cos(x + y)| dx dy$, gdzie $D = [0, \pi] \times [0, \pi]$;
g) $\iint_D \max\{2x, y\} dx dy$, gdzie $D = [0, 2] \times [0, 1]$;
h) $\iint_D x^2 dx dy$, gdzie D to obszar określony przez nierówność $|x| + |y| \leq 1$;
i) $\iint_D xy dx dy$, gdzie D to obszar określony przez $xy = 2$, $|x - y| = 1$;
j) $\iint_D \operatorname{sgn}(y - x^2) dx dy$, gdzie $D = [0, 2] \times [0, 2]$;
9. Narysować obraz D prostokąta $\Delta = [0; 1] \times [2; 4]$ w przekształceniu $T : \begin{cases} x = u + v; \\ y = u - v. \end{cases}$
10. Wprowadzając współrzędne biegunowe obliczyć podane całki po wskazanych obszarach:
- a) $\iint_D e^{(x^2+y^2)} dx dy$, gdzie D to obszar ograniczony przez $x^2 + y^2 \leq 3$;
b) $\iint_D xy^2 \sqrt{x^2 + y^2} dx dy$, gdzie D to obszar ograniczony przez $x^2 + y^2 \leq 1$, $x \leq 0$, $y \geq 0$;
c) $\iint_D \sqrt{x^2 + y^2} dx dy$, gdzie D to obszar ograniczony przez $y = x$, $y = \sqrt{3}x$, $x^2 + y^2 = 1$;
d) $\iint_D \cos \sqrt{x^2 + y^2} dx dy$, gdzie D to obszar ograniczony przez $x^2 + y^2 = \frac{\pi^2}{4}$, $x^2 + y^2 = \pi^2$;
e) $\iint_D (x^2 + y^2) dx dy$, gdzie D to obszar ograniczony przez $x^2 + y^2 - 4y \leq 0$;
f) $\iint_D (3 - 2y) dx dy$, gdzie D to obszar ograniczony przez $x^2 + y^2 \leq 1$;
g) $\iint_D x dx dy$, gdzie D to obszar ograniczony przez $x^2 + y^2 - 2y \leq 0$, $y = x$ dla $y \leq x$;
11. Oblicz wartości średnie podanych funkcji na wskazanych obszarach:
- a) $f(x, y) = \sin x \cos y$ na $D = [0, \pi] \times [0, \frac{\pi}{2}]$;
b) $f(x, y) = |x - y|$ na obszarze ograniczonym $y = 3 - 2x$, $y = 0$, $x = 0$.
12. Oblicz pole powierzchni płaskiej ograniczonej przez:
- a) $y = 2x + 2$, $xy = 4$, $y = \sqrt{x} - 1$, $x = 0$; b) $y = 2^x$, $y = 2^{-2x}$, $y = 4$;
c) $y = e^x$, $y = \ln x$, $x + y = 1$, $x = 2$; d) $y = 2x + 2$, $xy = 4$, $y = \sqrt{x} - 1$, $x = 0$;
e) $x^2 + y^2 = 1$, $y = x^2 + 1$, $x + y = 3$ $y = 0$; f) elipsy o równaniu $(\frac{x}{3})^2 + y^2 = 1$.

13. Oblicz objętość bryły ograniczonej przez:

a) $z = 0, y = 1, y = x^2, z = x^2 + y^2$;

b) $x = 0, y = 0, z = 0, z = 5 - 2x - y$;

c) $y = 1, y = 5, z = x^2 - 6, z = -2$;

d) $z = 0, y = 1, y = x^2, z = x^2 + y^2$;

e) $x^2 + y^2 + z^2 = 9, x^2 + y^2 = 1$;

f) $x^2 + y^2 + z^2 = 2, z = x^2 + y^2$;

g) $x^2 + y^2 - 2y = 0, z = x^2 + y^2, z = 0$;

h) $z = 0, x^2 + y^2 = 1, x^2 + y^2 = 9, z = \frac{1}{x^2 + y^2}$;

14. Oblicz pola powierzchni płatów określonych następująco:

a) pole płata hiperboloidy parabolicznej $z = x^2 - y^2$ leżącej wewnątrz walca $x^2 + y^2 = 1$;

b) pole płata stożka $z = \sqrt{x^2 + y^2}$ wyciętą przez walec $x^2 + y^2 = 2x$;

c) pole płata sfery $x^2 + y^2 + z^2 = 16$ leżącej pomiędzy płaszczyznami $z = 1, z = 2$;

d) pole płata powierzchni $2z = x^2$ odciętej płaszczyznami $2y = x, y = 2x, x = 2\sqrt{2}$;

e) pole powierzchni paraboloidy hiperbolicznej $z = xy$ leżącej wewnątrz walca $x^2 + y^2 = 1$.

15. Dla funkcji:

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{x-y}{(x+y)^3} & \text{dla } (x, y) \neq (0, 0); \\ 0 & \text{dla } (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

oblicz $\int_0^1 dx \int_0^1 f(x, y) dy, \int_0^1 dy \int_0^1 f(x, y) dx$. Co możesz wówczas powiedzieć o całkowalności w sensie Riemanna funkcji $f(x, y)$ na prostokącie $[0, 1] \times [0, 1]$.

16. Stosując Regułę Leibniza dla całki $\int_0^1 \frac{x^y - 1}{\ln x} dx$ wykaż, że $\int_0^1 \frac{x-1}{\ln x} = \ln 2$.

17. Wykaż, że $\int_0^\infty e^{-x^2} dx = \frac{\sqrt{\pi}}{2}$.

18. Oblicz całkę niewłaściwą $\iint_D \frac{dx dy}{\sqrt{x^2 + y^2}}$, gdzie D to obszar ograniczony przez $0 < x^2 + y^2 \leq 1$.

19. Dla jakich $m \in \mathbb{R}$ całka $\iint_D \frac{dx dy}{(x^2 + y^2)^m}$, gdzie D spełnia $x^2 + y^2 \geq 1$, jest zbieżna?

20. Dokonując odpowiedniej zamiany zmiennych oblicz wskazane całki podwójne po obszarze D :

a) $\iint_D (x + y) dx dy$, gdzie D to obszar ograniczony przez $2x + y = 2, 2x + y = 3, x - y = -1,$

$x - y = 1$;

b) $\iint_D xy dx dy$, gdzie D to obszar ograniczony przez $xy = 1, xy = 2, y = x^2, y = 3x^2$.

21. Czy obszar D ograniczony wskazanymi krzywymi jest obszarem normalnym względem osi Ox ? osi Oy ? a może tylko regularny?

a) D to obszar ograniczony przez $y = x^2, y = \sqrt{x}$;

b) D to obszar ograniczony przez $y = 0, x = 2, y = x^2, y = x^2$;

c) D to obszar ograniczony przez $x^2 + y^2 = 8$;

d) D to obszar ograniczony przez $y = \frac{1}{x}, y = x, y = 2x, x > 0$;

e) D to obszar ograniczony przez $y = -1, y = 1, x = -y^2, x = y^2 + 2$;

f) D to obszar ograniczony przez $y = |\sin x|, y = -1, x = -\frac{\pi}{2}, x = \frac{\pi}{2}$.